

Cirkulärnr: 2002:75
Diariernr: 2002/1739
Handläggare: Per-Olov Nylander
Sektion/Enhet: Äldreomsorg och sjukvård
Datum: 2002-08-30
Mottagare: Individ och familjeomsorg
Äldreomsorg
Rubrik: Äldreförsörjningsstöd

Sektionen för äldreomsorg och sjukvård
Per-Olov Nylander

2002-08-30

Individ och familjeomsorg
Äldreomsorg

Äldreförsörjningsstöd

Äldreförsörjningsstödet (ÄFS) är en ny förmån som införs i januari 2003. Riksdagen fattade beslut den 14 november 2001 (prop. 2000/01:136, socialförsäkringsutskottets betänkande 2001/02:SfU4 och SFS 2001:853).

Förmånen riktas till äldre personer som har liten eller ingen pension. I praktiken torde i första hand äldre invandrare komma att beröras av reformen.

För att få hel folkpension krävs en bosättningstid i Sverige på 40 år. Uppgår bosättningstiden till färre år betalas folkpensionen med en viss kvotandel. Exempelvis motsvarar fyra bosättningsår 4/40-delars folkpension. De som idag har en liten eller ingen folkpension har i stor utsträckning varit hänvisade till socialtjänsten för sin grundläggande försörjning.

I syfte att återställa socialtjänstens försörjningsstöd till att vara ett individuellt, behovsprövat bistånd som är föranlett av tillfälliga ekonomiska problem införs ÄFS.

Vem kan få stödet?

Stödet ges till personer 65 år och äldre bosatta i Sverige för att de ska garanteras en viss lägsta levnadsnivå. Stödet är beroende av den stödberättigades inkomster. Det ges till den som har rätt till inkomstgrundad ålderspension, garantipension, bostadstillägg eller särskilt bostadstillägg **endast** om den stödberättigade tar ut samtliga sådana förmåner som han eller hon är berättigad till. Stödet som är skattefritt regleras i en särskild lag och finansieras av statsmedel. Det ska administreras av de allmänna försäkringskassorna och betraktas som en socialförsäkringsförmån. Regler om beräkning och handläggning av stödet anpassas i möjligaste mån till reglerna om bostadstillägg till pensionärer m.fl. (prop.2000/01:140).

Stödets storlek

I lagens fjärde paragraf regleras äldreförsörjningsstödet storlek. Den stödbemättigade skall tillförsäkras en skälig levnadsnivå, dels tillförsäkras medel för att täcka en skälig bostadskostnad.

Den skäliga levnadsnivån skall motsvara en tolfedel av 1,294 gånger prisbasbeloppet för den som är ogift och en tolfedel av 1,084 gånger prisbasbeloppet för den som är gift.

För att anses som skälig får bostadskostnaden uppgå till högst 5 700 kronor per månad för den som är ogift och 2 850 kronor för den som är gift. Bostadskostnaden skall för makar beräknas vara hälften av deras sammanlagda bostadskostnad.

Utbetalning av stödet

Äldreförsörjningsstöd utges från och med den månad då rätt till förmånen inträtt, dock tidigast från och med ansökningsmånaden. Det utges under högst tolv sammanhängande månader. För tid därefter ska ny ansökan göras.

Informationsinsatser

I Riksförsäkringsverkets databas kan personer med låg kvotandelsberäknad pension särskiljas liksom personer som av andra skäl har en pension som kan understiga det belopp som maximalt kan utbetalas i ÄFS. Riksförsäkringsverket kommer i ett direktutskick att informera dessa cirka 10 000 pensionsstagare.

Utskicket kommer att bestå av ett informationsbrev, broschyr och ansökningsblankett. Broschyren kommer att översättas till de vanligaste invandrar-språken. Utskicket beräknas ske i skiftet september/oktober.

De som inte nås av denna information är de personer som idag inte har någon pension överhuvudtaget. Framförallt gäller detta de personer som bosatt sig i Sverige efter fyllda 65 år.

Antagligen har dessa personer ekonomiskt bistånd via kommunernas socialtjänst. Kommunerna bör därför göra en genomgång av sina biståndstagare för att i tid informera dem om det nya äldreförsörjningsstödet.

Viktigt att veta är att äldreförsörjningsstödet inte utbetalas retroaktivt.

RFV:s informationsbroschyr kommer att sändas till kommunernas förvaltningar för individ – och familjeomsorg.

Vidare kommer RFV att anordna tre konferenser för de största pensionärsorganisationerna kring det nya pensionssystemet, de nya BTP-reglerna samt äldreförsörjningsstödet under september månad.

Frågor med anledning av detta cirkulär besvaras av Per-Olov Nylander, tfn 08-452 77 94, e-post perolov.nylander@svekom.se

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Sektionen för äldreomsorg och sjukvård

Margaretha Spjuth

Per-Olov Nylander